

РЕШЕНИЕ

№ 1034

гр. Пловдив, 11.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, VI СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и втори юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Величка П. Белева

Членове: Надежда Н. Дзивкова Рашкова
Виделина Ст. Куршумова
Стойчева

при участието на секретаря Тодорка Г. Мавродиева
като разгледа докладваното от Величка П. Белева Въззивно гражданско дело
№ 20235300501276 по описа за 2023 година

Производство по чл. 258 и следв. от ГПК, образувано по жалба на ищеца по спора „ Р. „, ЕООД, ЕИК *** срещу Решение № 260 480 от 25.10.2022 г. по гр.д. № 909/2020 г. на РС – Пловдив, с което е отхвърлен предявеният от въззивника срещу „ ГАРЕНА 5 „ ООД, ЕИК 825337715 иск за признаване за установено че въззиваемият му дължи сумата 4 800 лв. с ДДС, представляваща незаплатената част от дължимата цена в общ размер на 10 800 лв. с ДДС / за която сума е издадена по ч.гр.д. № 18 815/2019 г. на РС - Пловдив Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК с № *** г. / за извършената от въззивника на основание сключен между страните възмезден договор за изработка работа, а именно механична обработка на детайл – плоча предна за каса плодове пор. 229 330, за която е издадена данъчна фактура № *** г. и съответно на този инстанционен резултат са присъдени направените от страните разноски за исковото, обезпечителното и заповедното производство.

Въззивникът – ищец поддържа оплаквания за неправилност на решението и искане за неговата отмяна и уважаване на иска. Не са заявени доказателствени искания. Претендират се направените за двете инстанции разноски.

Въззиваемият - ответник е депозирал за неоснователност на жалбата. Не заявява доказателствени искания. Претендира за потвърждаване на първоинстанционното решение. Претендира разноски за въззивното производство – възнаграждение за един адвокат в размер на 1 200 лв. с ДДС съгласно представения към отговора по чл. 263 от ГПК договор за правна помощ.

Съдът установи следното:

Производството пред районния съд е образувано по предявен от „ Р. „ ЕООД, ЕИК *** срещу „ ГАРЕНА 5 „ ООД, ЕИК 825337715 иск за признаване за установено, че ответното дружество му дължи сумата от 4 800 лв. с ДДС, представляваща остатък от възнаграждение за възложена и извършена работа / механична обработка на детайл – плоча предна за каса плодове пор. 229 330 / по неформален възмезден договор за изработка от *** г. и фактура № *** г., издадена след приемане на работата с двустранно подписан между страните приемо – предавателен протокол от *** г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от депозиране на заявлението по чл. 410 от ГПК. Твърди се, че работата е извършена качествено и в срок. Твърди се, че уговорката между страните относно възнаграждението за нея е била то да бъде формирано на база 50 лв./час – без ДДС, при необходими за извършването на работата 180 работни часа. Претендират се направените разноски за заповедното и исковото производство.

По делото е установено, че на същото основание, за възнаграждение в размер на 10 800 с ДДС е издадена по ч.гр.д. № 18 815/2019 г. на РС - Пловдив Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК с № *** г..

В дадения със заповедта срок ответното „ Гарена 5 „ ООД е заплатило сумата от 6 000 лв., а за разликата от 4 800 лв. е депозирало възражение да не я дължи. Излага следната фактическа обстановка във възражението си: Управителите на дружествата били в близки отношения; През 2019 г. управителят на Гарена 5 ООД получило поръчка от гръцка фирма за изработване на машина, запитало заявителя Р. ЕООД чрез неговия управител дали може да изработи процесният детайл от машината и в какъв срок; Последният отговорил утвърдително и че срокът ще е 10 работни дни; На въпрос каква ще е цената управителят на ищцовото дружество отговорил „ стандартното, ще се разберем“; Знаейки, че стандартната цена на този вид изработка е 50 лв. на работен час и че изработката отнема 80 работни часа / 10 дни / ответникът се съгласил и предоставил метала за изработката на детайла на ищеца на дата *** г.; В срок не било престигнато изпълнение от заявителя; На 12.10.2029 г. ответникът си взел детайла „ такъв какъвто е „, тъй като повече не можел да чака, за което подписал приемо – предавателен протокол; Впоследствие, след преглед констатирал, че детайла не е изцяло готов и трябва ръчно да бъдат обрани чепациите, да се допробият отворите и да се изрежат резбите им.

Същата фактическа обстановка се поддържа и в отговора на исковата молба. Поддържа се от нея да следва извод че страните не са обвързани от договор за изработка поради липса на съществен елемент на тази облигация – възнаграждението за извършената работа, и като така отношенията между тях следва да се уреждат на плоскостта на неоснователното обогатяване.

Представен е двустранно подписан приемо – предавателен протокол от *** г., удостоверяващ предаването на процесния обработен машинен детайл от ищеца на ответника. В протокола липсват възражения относно некачествено и забавено изпълнение.

Представена е издадена от ищеца към ответника фактура № *** г. с фактурирана сума 9 000 лв. без ДДС – 10 800 лв. с ДДС, с основание „ за механична обработка на детайл Плоча предна за каса плодове пор. 229 330 „. Няма спор че ответникът не е съгласен с цената и фактурата не е приета и осчетоводена при него.

Назначени са две технически експертиза за отговор на следните въпроси: 1/ Колко часа работа са по принцип необходими за изработване на процесния детайл – като отговорът се даде след сравняване с оферти и на други фирми и преценка на металообработващите машини при тях; 2/ Колко часа работа по процесния детайл е отчела машината, с която разполага ищеца, може ли тя да бъде манипулирана и колко струва средно извършването на подобна работа със същата или подобна машина.

Според заключението на в.л. Р.М. необходимите по стандарт часове за изработване на

процесния детайл по принцип са между 180 часа и 200 часа, за машината, с която разполага ищеца е записано 180 часа работа в периода *** г. – *** г. Към заключението са представени три броя оферти – и трите изпратени до ищцовото дружество и предоставени от него на експерта, от ЕТ М. Т. – К. „, от „Компас Инженеринг „ ООД и от ЕТ „ К. – Й. Г. „ . В съдебно заседание експертът обяснява, че машината при ищеца е стара, от 80 - те години на миналия век, тя няма часовник и настройки така щото сама да записва отработените часове, данните за тях в случая са отразени от оператора на машината, ползвал е предоставените му от ищеца офертите, тъй като на запитванията му към други фирми да дадат оферта получавал откази.

Според заключението на в.л. В.К. въпросът за необходимите часове за изработка на процесния детайл няма еднозначен отговор, тъй като определянето на технологията е в зависимост от вида на машината и консумативите към нея – инструментите за обработка, и режимите на работа, поради което и на база предоставените оферти от трети лица, извършващи подобни изработки, необходимите часове за работа варират от 80 ч. до 136 часа, а стойността на изработено – от 5 150 лв. без ДДС до 5 440 лв. без ДДС Машината при ищеца няма памет, която да отчита и съхранява продължителността на процеса по извършването на работата. Приложени към заключението са ползваните оферти на търговци от цялата страна, в т.ч. и на тези, работещи в района на и в близост до гр. ***. Според офертата на АГБ – 2004 ЕООД – с. *** необходимите часове са между 80 и 90, а единичната цена на час – 35 лв. без ДДС; според офертата на Д. ООД – гр. *** – 93 часа при единична цена 50 лв. час без ДДС; според офертата на Филпласт ООД – 87 часа и обща цена без ДДС 3 480 лв.; според офертата на Д. – И. Д. – *** - 5 000 лв. без ДДС, не са посочени необходимите за работата часове.

При така установеното, във връзка с възраженията на страните съдът е отхвърлил иска като е приел, че между страните е сключен неформален договор за изработка с предмет - механична обработка на детайл – плоча предна за каса плодове пор. 229 330, който договор е възмезден, но без конкретно уговорено възнаграждение за извършената работа – уговорено определяемо според часовете вложен труд от изпълнителя, без постигнато съгласие за броя им. Приел е, че договорът за изработка е вид договор за продажба на услуги, поради което в случая е приложима разпоредбата на чл. 326 ал. 2 от ТЗ, според която когато цената не е определена и не е уговорено как ще бъде определена, се смята, че страните са се съгласили с цената, която обикновено се плаща за същия вид стока при подобни обстоятелства към сключването на договора. На база заключението на СТЕ с вещо лице В.К. е приел за установено, че в зависимост от използваната машина, избора на инструменти за обработка, режима на работа и други параметри, обичайните часове труд за процесната изработка варират от 80 ч. до 136 ч., а обичайната цена на изработката – от 3 150 лв. до 5 440 лв. без ДДС, като – по конкретно изложени съображения, не е кредитирал заключението на вещото лице Р.М. по същата задача. Така е формирал решаващия си извод за недължимост на процесната сума – единствено оспорена с възражението по чл. 414 ал. 1 от ГПК, предвид и безспорно установения факт, че разликата от 6 000 лв. / от претендираните с иска 4 800 лв. до присъдените със заповедта по чл. 410 от ГПК 10 800 лв. / е платена от възложителя ГАРЕНА 5 ООД в посочения в заповедта срок за доброволно изпълнение.

При дължимата служебна проверка съгласно чл. 269 изр. 1 от ГПК съдът констатира, че решението е валидно и допустимо. Съгласно чл. 269 изр. 2 от ГПК при проверка относно правилността на решението съдът е обвързан от възведените с жалбата оплаквания във вр. и с поддържаните в отговора по чл. 263 от ГПК възражения, като в случая целият предмет на спора пред районния съд е предмет и на въззивната проверка.

Възведените в жалбата оплаквания са за допуснати съществени процесуални нарушения и неправилно приложение на материалния закон. Поддържа се, че неправилно не е кредитирано заключението на вещото лице М. – което е обследвало необходимите часове

труд при въззивника – изпълнител съобразно техническите параметри на притежаваните от него за извършването на работата машини и неговите служители, съответно е кредитирано заключението на вещото лице К., което е на база данни в горната насока при трети за договора лица - изпълнители. Поддържа, че при приемането на работата възложителят е длъжен да заяви всички свои възражения във връзка с нейното изпълнение - в това число и досежно срока на изпълнението, и когато е приел работата без възражения – какъвто е настоящия случай, за него възниква задължението да плати възнаграждението за нея. Цитира съдебна практика в горната насока.

Въззиваемото „Гарена 5“, ООД е депозирало отговор за неоснователност на жалбата. Поддържа, че правилно е кредитирано заключението на К., тъй като същото е на база пазарните аналози - оферти от шест отделни независими фирми, а некредитираното заключение на вещото лице М. е на база една само оферта – тази на ЕТ М. Т. К., при това същата е била адресирана от ЕТ до въззивника и дадена на вещото лице от последния, поради което счита че не се касае за аналог, получен от независим друг изпълнител. Поддържа че приемането на работата в случая не обосновава извод за дължимост на възнаграждението в твърдения от въззивника размер от 10 800 лв., тъй като в приемо – предавателния протокол не са посочени отработените часове и цената на изработката – крайна обща сума или единична цена на час. Поддържа, че такъв извод не се обосновава и от издадената от изпълнителя фактура, тъй като тя не е получена и не е осчетоводена при него като възложител. Поддържа и останалите въведени в отговора на исковата молба възражения за неспазен срок на изпълнение на работата, както и за липса на твърдяната облигация, като настоява, че договорна връзка между страните няма поради липса на съществени елементи като предмет / работата, чието извършване се възлага / и цена / възнаграждението за извършването на работата/, съответно отношенията между тях следва да се уреждат на плоскостта на неоснователното обогатяване.

По основаниято

Твърденията на страните по делото и в частност тези на ответника / подробно изложени по горе / установяват валидно възникнала между тях облигационна връзка по сключен възмезден договор за изработка на *** г., по силата на който въззиваемият е възложил на въззивника, а същият е приел да изработи процесния детайл срещу възнаграждение. Съответно неоснователно е възражението на въззиваемия, че отношенията между тях във връзка с извършената работа следва да се уреждат по чл. 59 от ЗЗД поради липса на уговорка досежно съществен елемент на договорното правоотношение - възнаграждението за работата. Съгласно разпоредбите на ЗЗД и ТЗ възнаграждението може да е уговорено и определяемо, а в случай че изобщо не е уговорено и/или не е ясно как точно страните са се съгласили да бъде впоследствие определено, приложение по аналогия намира разпоредбата на чл. 326 ал. 2 от ТЗ относно търговската продажба – когато страните по договора за изработка са търговци, какъвто е настоящия случай. Приложението на казаната разпоредба / според която ако цената на стоката не е определена и не е уговорено как ще бъде определена се смята, че страните са се съгласили с цената, която обикновено се плаща по време на сключването на договора за същия вид стока при подобни обстоятелства / произтича от характеристиката на договора като търговска сделка, от качеството на търговци на страните по договора, както и от търговския начин, по който се водят техните предприятия.

Относно възнаграждението

Възраженията на въззиваемия, че работата е извършена некачествено и със забава не се подкрепя от данните по делото. С двустранно подписания приемо – предавателен протокол възражения за некачествено и забавено изпълнение на работата не са направени. Не се установява – не се и твърди, недостатъците да са „скрити“, по смисъла на чл. 264 ал.

2 изр. 1 от ЗЗД, но дири и да се приеме, че са били налични и „ скрити „, няма данни възложителят да е известил изпълнителя за тях веднага след откриването им. Възведените недостатъци са заявени за пръв път във връзка с предявеният от изпълнителя иск за заплащане на възнаграждението. Ето защо и на основание разпоредбата на чл. 264 ал. 3 от ЗЗД се налага извод, че работата е приета като извършена качествено и в срок и възнаграждението за нея се дължи.

Размерът на възнаграждението страните – по изложените от тях твърдения по иска, са уговорили по единична цена от 50 лв./час, но не са уговорили броя работни часове, необходими за изработката на детайла. Размерът на възнаграждението не е установен от договарящите и при приемането на работата / чл. 266 ал. 1 изр. 2 от ЗЗД /. Неоснователно е възражението на въззивника страните да са се съгласили общия брой часове да е този, който изпълнителят счита за необходим според ползваната от него за извършване на работата машина с инструментариума към нея и режима ѝ на работа – доказателства в насока на такава уговорка – при изричното ѝ оспорване от въззиваемия и твърдения за надписани от изпълнителя часове на работа на машината, не са ангажирани. Следователно цената не може да се приема за определяемо уговорена по смисъла на чл. 266 ал. 1 изр. 2 от ЗЗД. Затова приложение следва да намери казаната разпоредба на чл. 326 ал. 2 от ТЗ. Съобразно нея цената следва да се определи на база заключението на вещото лице К. - а не на база заключението на в.л. М., както неоснователно поддържа въззивника. Средното възнаграждение за изработката на процесния детайл според заключението на вещото лице К. е 4 295 лв. без ДДС, с ДДС – 5 154 лева. Ето защо и предвид платените от въззиваемия на въззивника 6 000 лв. искът правилно е отхвърлен за исковата сума от 4 800 лв. с ДДС – разликата между платените 6 000 лв. / с ДДС / и претендираните и присъдени със заповедта по чл. 410 от ГПК 10 800 лв. с ДДС.

Предвид изложеното жалбата е неоснователна. Първоинстанционното решение за отхвърлянето на иска се потвърждава като правилно.

На въззиваемият се присъждат разноски за въззивното производство в размер на 780 лв. с ДДС – възнаграждение за един адвокат, от общо договорено и заплатено такова в размер на 1 200 лв. с ДДС. Възражението за прекомерност на възнаграждението е основателно предвид фактическата и правна сложност на делото и предвид минималния размер по чл. 7 ал. 2 т. от Наредба № 1/9.7.2004 г., който в случая е 552 лева. Съдът намалява възнаграждението за адвокат на въззиваемата страна до размер на 650 лв., а с ДДС – 780 лева.

Предвид изложеното съдът

РЕШИ:

Потвърждава Решение № 260 480 от 25.10.2022 г. по гр.д. № 909/2020 г. на РС – Пловдив.

Осъжда „ Р. „, ЕООД, ЕИК *** да заплати на „ ГАРЕНА 5 „, ООД, ЕИК 825337715 разноски за въззивното производство в размер на 780 / седемстотин и осемдесет/ лева – възнаграждение за един адвокат.

Решението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____